

Na podlagi 3. odstavka 51. člena Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Ur. l. RS št. 43/2011; v nadaljevanju: ZVZD-1) in upošteva določbe Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPDVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22, 54/22 – ZUPŠ-1, 114/23 in 136/23 – ZIUZDS; v nadaljevanju: ZDR-1) ter 19. člena Kolektivne pogodbe za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 52/94, 49/95, 34/96, 45/96 – popr., 51/98, 28/99, 39/99 – ZMPUPR, 39/00, 56/01, 64/01, 78/01 – popr., 56/02, 43/06 – ZKolP, 60/08, 79/11, 40/12, 46/13, 106/15, 8/16 – popr., 45/17, 46/17, 80/18, 160/20, 88/21, 136/22 in 11/23), je ravnatelj zavoda Osnovna šola Rače, Rolando Lašič, po pridobljenem predhodnem mnenju reprezentativnega sindikata, sprejel naslednji

PRAVILNIK O UGOTAVLJANJU PRISOTNOSTI ALKOHOLA IN DRUGIH PREPOVEDANIH SUBSTANC

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta pravilnik ureja postopek ugotavljanja prisotnosti alkohola, drog in drugih prepovedanih substanc pri zaposlenih in za vse druge osebe, ki v zavodu oziroma za zavod in po navodilih odgovorne osebe zavoda opravljajo delo na podlagi pogodb civilnega prava (npr. avtorske pogodbe, podjemne pogodbe idr.) ali na katerikoli drugi pravni podlagi (npr. osebe, zaposlene pri drugem delodajalcu, ki v zavodu dopolnjujejo delovno obveznost; študentje idr.) v času pred vsakokratnim začetkom opravljanja dela in v času opravljanja dela v prostorih zavoda ter drugih lokacijah, kadar se delo opravlja zunaj delovnih prostorov.

2. ORGANIZACIJA NOTRANJE KONTROLE

2. člen Pristojna oseba

Izvajanje notranje kontrole in ukrepe po tem pravilniku izvaja delodajalec oziroma v njegovem imenu ravnatelj zavoda, pomočnik ravnatelja ali druga oseba po pooblastilu ravnatelja.

Preizkus morebitne prisotnosti nedovoljenih narkotičnih sredstev ali vpliva psihoaktivnih zdravil pri delavcih se opravi v pristojni zdravstveni organizaciji.

Pri izvajanju in zagotavljanju notranje kontrole so dolžni sodelovati vsi zaposleni v šoli.

3. PREIZKUS ALKOHOLIZIRANOSTI TER VPLIVA PREPOVEDANIH SUBSTANC

3. člen Varovanje osebnostnih pravic delavca

Delodajalec mora pri preverjanju alkoholiziranosti in vpliva prepovedanih substanc v največji meri varovati in spoštovati delavčevo osebnost in upoštevati ter ščititi delavčevo zasebnost.

4. člen Opredelitev alkoholiziranosti in vpliva prepovedanih substanc

Delavec, ki je prišel na delo ali je na delu pod vplivom alkohola, prepovedanih drog ali drugih opojnih substanc, je nezmožen za varno opravljanje dela, ogroža svojo varnost in zdravje ter varnost in zdravje drugih oseb, zato ne sme opravljati dela.

Prihod na delo v alkoholiziranem stanju oziroma pod vplivom prepovedanih substanc, vnos ali poskus vnosa alkoholnih pijač in prepovedanih substanc v prostore šole ali v službena vozila, uživanje alkohola in prepovedanih substanc v delovnem času predstavlja kršitev delovnih obveznosti oziroma pogodbe o zaposlitvi.

Delavec, ki je pod vplivom alkohola ali prepovedanih substanc ne sme opravljati dela. Šteje se, da je pod vplivom alkohola in prepovedanih substanc delavec, ki ima v krvi oziroma v izdihanem zraku več kot 0,00 grama alkohola na kilogram krvi oziroma 0,00 miligrama alkohola v izdihanem zraku.

Šteje se, da je delavec v stanju omamljenosti, če je z ustreznim testiranjem ali s strani pooblaščenega zdravnika medicine dela v njegovem telesu ugotovljena prisotnost nedovoljenih oziroma prepovedanih drog ali drugih substanc.

Ne glede na prej navedeno se šteje, da je delavec pod vplivom alkohola, prepovedanih drog ali drugih opojnih substanc, če so podani očitni znaki opitosti od alkohola oziroma omamljenosti oziroma ko iz vedenja ali ravnanja delavca ali drugih zunanjih znakov obstaja možnost utemeljenega sklepanja na takšno stanje (t. i. utemeljen sum).

5. člen Odreditev izvajanja preizkusa

Testiranje lahko predlaga vsak zaposleni ali druga oseba, ki ima utemeljen razlog za sklepanje, da je delavec na delovnem mestu pod vplivom alkohola, prepovedanih drog ali drugih opojnih substanc, ki vplivajo ali bi lahko vplivala na njegovo psihofizično stanje.

V primeru utemeljenega suma, da je delavec prišel na delo oziroma da je na delu pod vplivom alkohola, prepovedanih drog ali drugih substanc, ki vplivajo ali bi lahko vplivala na njegovo sposobnost za varno opravljanje dela, je odgovorna oseba zaradi zagotavljanja ukrepov varnosti in zdravja pri delu glede na okoliščine primera dolžna izvesti oziroma odrediti izvedbo vseh potrebnih aktivnosti za ugotavljanje prisotnosti alkohola, prepovedanih drog ali drugih substanc pri delavcu in za ugotovitev, ali je psihofizično stanje delavca ustrezno za varno opravljanje dela, zlasti pa odrediti izvedbo ustreznega testiranja, in sicer:

- testiranje prisotnosti alkohola v izdihanem zraku ali v krvi ali
- testiranje prisotnosti prepovedanih drog ali drugih substanc v telesu
- preverjanje prisotnosti prepovedanih drog ali drugih substanc se izvede na strokovnem kontrolnem pregledu oziroma kontrolnem zdravstvenem pregledu pri pooblaščenem zdravniku ali v ustrezni instituciji, pooblaščeni za izvajanje tovrstnih testiranj.

Ugotovitev alkoholiziranosti ali prisotnost prepovedanih drog ali drugih substanc se lahko dokazuje tudi z izpovedjo prič.

Vsakemu zaposlenemu se lahko odredi izvajanje preizkusa alkoholiziranosti neposredno pred nastopom dela ali v delovnem času, prav tako se lahko vsakega zaposlenega napoti na strokovni pregled k izvajalcu medicine dela.

Delodajalec lahko odredi tudi nenapovedan preventivni preizkus posameznega delavca ali skupine delavcev, če oceni, da je tovrsten ukrep primeren za zavarovanje zdravja ali življenja delavcev oziroma drugih oseb.

Strokovni preizkus se lahko odredi tudi v primerih delovnih nesreč, strojeloma, požara, sporih med zaposlenimi ali v drugih primerih neprimerne vedenja, če je mogoče domnevati, da je ravnanje oz. dogodek tudi posledica alkoholiziranosti ali vpliva prepovedanih substanc.

6. člen Dopustnost in obveznost izvedbe preizkusa

Delodajalec, od njega pooblaščen oseba ali pooblaščen zunanji izvajalec lahko preizkus alkoholiziranosti izvaja naključno ali v določenih časovnih intervalih, po predhodni napovedi ali brez predhodne napovedi, isto velja tudi za kontrolo vsebnosti prepovedanih substanc.

Delodajalec oz. od njega pooblaščen oseba ali zunanji izvajalec izvede preizkus v primerih, ko obstaja sum, da je delavec pod vplivom alkohola ali prepovedanih substanc.

7. člen Prepoved opravljanja dela

Delavec, kateremu je bil odrejen preizkus alkoholiziranosti, do izvedbe preizkusa ne sme opravljati dela. Po potrebi se delavcu lahko odredi čakanje na preizkus na kraju, kjer ni nevarnosti, da bi škodoval sebi ali drugim.

Delavcu, pri katerem je ugotovljena alkoholiziranost oziroma vsebnost prepovedanih substanc se nemudoma prepove opravljanje dela, v primeru, da je delo že pričel opravljati, pa mora z delom takoj prenehati.

8. člen Izvedba preizkusa

Pred izvedbo preizkusa z alkotestom ali etilometrom je potrebno pridobiti ustno ali pisno soglasje delavca. Soglasje oziroma zavrnitev je sestavni del zapisnika / uradnega zaznamka.

Testiranje z alkotestom ali etilometrom opravi strokovno usposobljena oseba, ki jo določi ravnatelj oziroma, ki je po pooblastilu ravnatelja pristojna za opravljanje nalog s področja varnosti in zdravja pri delu, ravnanja z alkotestom, etilometrom in drugimi pripomočki.

Pooblaščen oseba mora pred začetkom opravljanja alkotesta ali etilometra delavcu na razumljiv način predstaviti potek preizkusa alkoholiziranosti v skladu z navodili proizvajalca alkotesta ali etilometra in analize.

O opravljenem preizkusu alkoholiziranosti se sestavi zapisnik.

Če delavec neupravičeno odkloni opravljanje preizkusa se smatra, da je s tem priznal, da je pod vplivom alkohola oziroma lahko zahteva v pristojni zdravstveni organizaciji odvzem in analizo krvi na prisotnost alkohola ali drugega prepovedanega narkotičnega sredstva.

Strokovni kontrolni pregled opravi pooblaščen zdravnik medicine dela ali druga oseba ali ustrezna institucija, pooblaščen za izvajanje tovrstnih testiranj.

Pred izvedbo strokovnega kontrolnega pregleda je potrebno delavcu na razumljiv način predstaviti potek pregleda in analize.

Strokovni kontrolni pregled obsega strokovni pregled, s katerim se ugotavljajo znaki motenj v vedenju in odvzem vzorcev krvi, urina ali drugih telesnih tekočin oziroma tkiv zaradi ugotavljanja prisotnosti alkohola in njegovih presnovnih produktov v telesnih tekočinah, prisotnost prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih substanc, ki vplivajo ali lahko vplivajo na varnost in zdravje delavca pri delu ali drugih oseb.

Po opravljenem pregledu pooblaščen zdravnik oziroma ustrežna institucija, pooblaščen za izvajanje testiranj oziroma strokovnega kontrolnega pregleda, o ugotovitvah izda potrdilo oziroma listino z navedbo rezultatov testiranj.

Stroški strokovnega medicinskega pregleda bremenijo delodajalca, če se izkaže, da delavec ni užival alkoholnih pijač ali drugih prepovedanih narkotičnih sredstev, v nasprotnem primeru krije stroške delavec.

V kolikor delavec brez utemeljenega razloga odkloni izvedbo preizkusa alkoholiziranosti z alcotestom oziroma etilometrom ali izvedbo strokovnega kontrolnega pregleda, pa kljub temu obstaja utemeljen sum o alkoholiziranosti delavca, ki se kaže z očitnimi znaki opitosti od alkohola ali navedeno potrjujejo izjave prič, velja izpodbojna domneva, da je delavec pod vplivom alkohola in pomeni ta odklonitev hujšo kršitev delovnih obveznosti oziroma pogodbe o zaposlitvi.

V zapisniku se navede tudi vse ostale znake, ki kažejo na alkoholiziranost oziroma zlorabo prepovedanih narkotičnih sredstev delavca (npr. zadah po alkoholu, posebnosti pri govoru, posebnosti pri hoji in motoričnih sposobnosti,...) ter priče, ki so te znake zaznale in njihove navedbe.

9. člen

Alkoholiziranost ali omamljenost delavca na delu oziroma na delovnem mestu, predstavlja hudo kršitev obveznosti iz delovnega razmerja, storjeno bodisi naklepoma bodisi iz malomarnosti, zaradi česar lahko delodajalec delavca opozori ustno, oziroma brez predhodnega ustnega opozorila poda pisno opozorilo po določbah zakona, ki ureja delovna razmerja.

Ne glede na prej navedeno lahko ravnatelj brez predhodnega ustnega ali pisnega opozorila prične s postopkom redne oziroma izredne odpovedi kršiteljeve pogodbe o zaposlitvi po določbah zakona, ki ureja delovna razmerja.

4. KONČNE DOLOČBE

10. člen

Ta pravilnik se prične uporabljati naslednji dan po objavi na spletni strani in oglasni deski zavoda.

V Račah dne 23. 2. 2024

Ravnatelj: Rolando Lašič